

KLACHTNUMMER : 22.0397

DE KLACHTENCOMMISSIE VOOR GGZ NOORD-HOLLAND-NOORD
HEEFT HET VOLGENDE OVERWOGEN EN GEOORDEELD OMTRENT DE OP 8 APRIL 2022 BINNENGEKOMEN
KLACHT IN HET KADER VAN DE WET VERPLICHTE GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG (WVGGZ) VAN:

A., geboren op ...
wonende te B.
hierna te noemen : klager

tegen

GGZ Noord-Holland Noord
hierna te noemen: de instelling.

1 VERLOOP PROCEDURE

- Op 8 april 2022 heeft klager een klachtenformulier ingediend. Hierin beklagt hij zich over (voor zover hier relevant) de separaties en gedwongen toediening van medicatie tijdens zijn gedwongen opname [...]
- De klachtencommissie heeft de klachtonderdelen 2 (ten aanzien van de separaties op [...]) en 3 (ten aanzien van de injectie op [...]) gegrond verklaard. Deze beslissing is op schrift gesteld, en op 6 mei 2022 verzonden naar (onder meer) klager en verweerders;
- Klager heeft daarop een verzoek tot schadevergoeding ingediend (ten laste van de zorgaanbieder), gedateerd 10 mei 2022;
- Namens de instelling is een reactie op dit schadevergoedingsverzoek ingediend, gedateerd 16 mei 2022.

2 STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Klager heeft overeenkomstig artikel 10:11, eerste lid, van de Wvvgz een schriftelijk en gemotiveerd verzoek tot schadevergoeding bij de commissie ingediend. Klager stelt dat hij als gevolg van het norm overtredend handelen immateriële schade te hebben geleden, en verzoekt om vergoeding daarvan. Klager voelde zich iedere keer erg overvallen, hij begreep niet waarom er zo werd gehandeld omdat hij niemand kwaad deed. Klager piekert hier nog dagelijks over en het maakt klager ook boos dat het zo is gelopen, omdat het voorkomen had kunnen worden. Het voelt als erg onrechtvaardig voor hem, en hij vindt dat hij een veel te harde behandeling heeft gekregen, zonder goed met hem te overleggen en te horen of er daadwerkelijk reden was om zo te handelen. Daarnaast heeft klager medische kosten gemaakt omdat hij door de gedwongen zorg nog steeds last heeft van zijn rug en benen en daardoor al lange tijd bij een fysiotherapeut loopt. De door klager geleden schade is door hem begroot op een bedrag van € 1.800,-.

Van de zijde van de instelling is – kort gezegd – naar voren gebracht dat klager al ruim voor de insluiting (...) last had van zijn rug en benen, zodat deze schade niet voor vergoeding in aanmerking komt. Ten aanzien van de overige door klager gestelde schade (onrust, boosheid, piekeren) heeft de instelling naar voren gebracht dat gedwongen zorg – door de acute en dreigende situatie – onafwendbaar was. Deze schade zou daarom ook zou zijn opgetreden wanneer het vooroverleg wel had plaatsgevonden, waardoor het causaal verband tussen het norm overtredend handelen en de schade ontbreekt, aldus de instelling.

3 OVERWEGINGEN EN BEOORDELING DOOR DE KLACHTENCOMMISSIE

De klachtencommissie overweegt ten aanzien van het verzoek tot schadevergoeding als volgt.

De wetgever heeft, ter bescherming van de kwetsbare en afhankelijke (rechts)positie van cliënten, in de Wvggz een laagdrempelige regeling opgenomen, waar cliënten een beroep op kunnen doen bij het indienen van een schadevergoedingsverzoek.

Hoewel de Wvggz niet expliciet de eis stelt dat er een causaal verband moet zijn tussen de schending (in dit geval de vormfout) en de geleden schade, is de klachtencommissie van oordeel dat bij de beoordeling van een verzoek tot schadevergoeding een causaal verband aanwezig dient te zijn. Immers, de wet spreekt over een *schadevergoeding*. Wanneer een norm wordt overtreden, maar geen sprake is van schade kan van een schadevergoeding geen sprake zijn. Evenmin kan sprake zijn van een schadevergoeding wanneer wel sprake is van schade, maar geen norm wordt overtreden.

Er dient aldus sprake te zijn van schade én van de overtreding van een norm, waarbij de schade het gevolg is van de overtreding van de norm (de causaliteit).

Klager stelt ook fysiek schade te hebben geleden waarvoor hij medische kosten heeft moeten maken. Door de pijn aan zijn rug en benen heeft hij zich tot een fysiotherapeut moeten wenden. Hoewel klager stelt dat deze pijn het gevolg was van de eerste insluiting op [...], blijkt uit het elektronisch patiëntendossier dat klager al voor deze datum last had van zijn rug en benen. Aldus, ontbreekt ten aanzien van deze schade het causaal verband met het norm overtredend handelen.

Verder stelt klager schade te hebben geleden, doordat hij zich overvallen voelde bij de uitvoering van de gedwongen zorg. Hij heeft het gevoel dat hem onrecht is aangedaan, hij heeft gevoelens van boosheid en hij piekert nog dagelijks over de gedwongen zorg. De instelling stelt dat klager deze gevoelens hoe dan ook zou hebben gehad, omdat de gedwongen zorg – met of zonder vooroverleg – had plaatsgevonden.

Vaststaat dat door de instelling een norm is overtreden. Tegen de wettelijke vereisten voor toepassing van gedwongen zorg in (artikel 8:9, eerste lid onder b, van de Wvggz), heeft op [...] noch op [...] overleg plaatsgevonden met klager over de voorgenomen beslissing tot separatie en intramusculaire toediening van medicatie. Anders dan de instelling meent, is de klachtencommissie van oordeel dat de schade van klager (in ieder geval gedeeltelijk) rechtstreeks kan worden toegeschreven aan het uitblijven van dit vooroverleg.

Zo voelde klager zich overvallen door de beslissing(en). De klachtencommissie is van oordeel dat wanneer met klager wél zou zijn gesproken over het voornemen tot gedwongen zorg (en klager zou zijn meegenomen in het besluitvormingsproces), dit gevoel er waarschijnlijk niet, of in veel mindere mate zou zijn geweest.

Verder piekert klager nog dagelijks over het gebeurde; hij had willen horen of er daadwerkelijk een goede reden was voor de insluiting en gedwongen medicatie (nu voelt het voor hem alsof er onrechtvaardig jegens hem is gehandeld). Ook deze gevoelens hadden niet, of in veel mindere mate, hoeven optreden wanneer vooraf met klager was gesproken over het voorgenomen besluit tot separatie en gedwongen medicatie. Immers, namens de instelling had op dat moment aan klager verteld kunnen worden dat de situatie zó acuut en dreigend was, dat wel moest worden ingegrepen via separatie en gedwongen toediening van intramusculaire medicatie, én dat geen andere alternatieven meer voorhanden waren.

Vervolgens had deze beslissing op schrift moeten worden gezet (de zogenaamde 8:9 brief) en aan klager worden overhandigd. Ook dit had kunnen bijdragen aan het kunnen begrijpen van de beslissingen tot gedwongen zorg en tot acceptatie daarvan.

Daarbij komt, dat het vooroverleg met betrokkene ook tot doel heeft gedwongen zorg waar nodig te voorkomen. Anders dan de instelling meent, had, zeker op [...] – gezien de omstandigheden op dat moment - een voorgesprek de insluiting van klager kunnen voorkomen. In dat geval zou klager geen schade hebben geleden.

De klachtencommissie zal gezien het voorgaande een schadevergoeding vaststellen naar billijkheid (artikel 10:11 lid 4 van de Wvvgz).

Klager begroot zijn schade op € 1.800,- op basis van het forfaitaire stelsel dat (door de Stichting PVP, patiëntenvertrouwenspersonen in de GGZ) is ontwikkeld ter onderbouwing van Wvvgz schadevergoedingsverzoeken.

De instelling verzet zich tegen de toepassing van dit forfaitaire stelsel.

De klachtencommissie overweegt als volgt.

De klachtencommissie volgt vooralsnog de open norm van artikel 10:11 lid 4 van de Wvvgz en zal de schadevergoeding “naar billijkheid” vaststellen, zonder daarbij gebruik te maken van het forfaitaire stelsel waarop klager zich baseert.

Gezien de aard van de onjuiste toepassing van verplichte zorg besluit de klachtencommissie een schadevergoeding toe te kennen van € 100,- voor ieder vooroverleg dat niet heeft plaatsgevonden. Op [...] had met klager gesproken moeten worden over het voornemen hem in te sluiten en intramusculair medicatie toe te dienen. Op [...] had dit vooroverleg moeten plaatsvinden met betrekking tot de voorgenomen insluiting. Hoewel op [...] sprake was van het voornemen twee vormen van gedwongen zorg toe te passen, ziet de klachtencommissie, omdat daarvoor slechts één overleg noodzakelijk was, dit als één gemist overleg waarvoor een schadevergoeding op zijn plaats is. Tezamen met het overleg dat op [...] had moeten plaatsvinden, zal de klachtencommissie aan klager een schadevergoeding toekennen van € 200,-.

4 BESLISSING DOOR DE KLACHTENCOMMISSIE

De klachtencommissie:

Kent klager een schadevergoeding toe van € 200,-.

Wijst af het meer of anders verzochte.

Bepaalt dat de instelling voornoemd bedrag binnen 6 (zes) weken na dagtekening van de uitspraak overmaakt op de bankrekening van klager.

Aldus gedaan op 19 mei 2022, verzonden op 25 mei 2022

Vastgesteld door de volgende commissie:

drs. C.C.A.M. Kraus (voorzitter), mr. M. Broek (lid-jurist), drs. R. Kok (lid-psychiater) (leden), bijgestaan door Y. Schoutsen (ambtelijk secretaris).

Namens deze;

Drs. C.C.A.M. Kraus
voorzitter

Beroep

De Wvggz geeft betrokkene (klager), diens vertegenwoordiger, de zorgaanbieder of een nabestaande van betrokkene de mogelijkheid om binnen 6 weken na de EERDERE uitspraak van de commissie 28 april 2022 een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift in te dienen bij de rechter van rechtbank Noord-Holland, gelegen aan de Kruseman van Eltenweg 2, 1817 BC Alkmaar.

Deze uitspraak wordt toegezonden aan:

A., cliënt

C., pvp

D., advocaat

E., Geneesheer-directeur

GGZ Noord-Holland-Noord, de instelling/verweerder